

Sygn. akt II CSK 374/16

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa L. P. i J. P.
przeciwko Portowi Lotniczemu P. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 grudnia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 10 grudnia 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 grudnia 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację strony pozwanej od wyroku częściowego Sądu Okręgowego w P. z dnia 10 lipca 2015 r. zasądającego od pozwanego Portu Lotniczego P. sp. z o.o. w P. na rzecz powodów L. P. i J. P. kwotę 116.900 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 4 kwietnia 2013 r. tytułem spadku wartości nieruchomości i oddalającego powództwo o zapłatę z tego tytułu w pozostałym zakresie (co do części odsetek).

Sąd Apelacyjny uznał, że nie ma podstaw, by z punktu widzenia odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego nie brać pod uwagę rozwoju lotniska wyrażającego się w zwiększeniu ogólnej liczby lotów z 76 w 2010 r. do prognozowanych 132 w 2034 r. W ostatecznym rozrachunku liczba operacji lotniczych w ciągu dwudziestu czterech lat ma zwiększyć się o ponad 70%, co niewątpliwie wpływa na ograniczenie prawa własności sąsiednich nieruchomości, a co za tym idzie, na ich wartość. Sąd drugiej instancji stwierdził, że okoliczność, iż lotnisko funkcjonuje od wielu lat i emitowało hałas także wcześniej, nie pozbawia powodów roszczenia odszkodowawczego. Nie ulega wątpliwości, że drogę do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych na podstawie art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (dalej: „p.o.ś.”) otworzyło powodom objęcie ich nieruchomości obszarem ograniczonego użytkowania (dalej: „OOU”) uchwałą Sejmiku Województwa (...). Ten akt prawa miejscowego wiąże się z rozwojem lotniska i z brakiem możliwości dochowania standardów środowiska, co wprost oddziałuje na sytuację powodów, jako właścicieli nieruchomości. Z tego też względu nie jest słuszne stanowisko pozwanego, który kwestionuje związek przyczynowy między wprowadzeniem OOU a szkodą powodów. Sąd Apelacyjny podkreślił, że skoro uchwała sejmiku województwa prawnie usankcjonowała niekorzystną sytuację powodów, otwierając jednocześnie pozwanemu drogę do legalnego, godzącego w ich prawa, rozwoju lotniska, to związek między wprowadzeniem obszaru a szkodą jest oczywisty. Sąd drugiej instancji oddalił wniosek strony pozwanej zgłoszony na podstawie art. 157 § 1 u.g.n. o poddanie ocenie Komisji Arbitrażowej Polskiej Federacji Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych prawidłowości opinii biegłego sporządzonej w sprawie bowiem uznał ten wniosek za oczywiście spóźniony, a niezależnie

od tego stwierdził, że do badania opinii biegłego w trybie art. 157 u.g.n. nie było podstaw, gdyż strona pozwana w dotychczasowym postępowaniu nie kwestionowała poprawności opinii w części związanej z wyceną nieruchomości (operat szacunkowy), a skorzystanie z możliwości weryfikacji opinii biegłego w trybie art. 157 u.g.n. powinno mieć miejsce jedynie w sytuacjach wyjątkowych.

W skardze kasacyjnej pozwany jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Stwierdził, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne sprowadzające się do pytań: „1. czy wycena spadku wartości nieruchomości sporządzona przez rzeczoznawcę majątkowego powołanego przez sąd w postępowaniu stanowi operat szacunkowy w rozumieniu przepisów UGN podlegający ocenie organizacji zawodowej rzeczoznawców majątkowych; 2. czy w sytuacji, gdy generowane przed wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania immisje (hałas) przekraczały dopuszczalne standardy, a które wskutek wprowadzenia OOU zostały ograniczone i uregulowane, to czy immisje te winny być brane pod uwagę jako przyczyna ewentualnego spadku wartości nieruchomości przy ustalaniu wysokości odszkodowania na podstawie art. 129 ust. 2 p.o.ś.?”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z jednolitym i utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien w pogłębionym wywodzie prawnym wykazać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Wymaga to przedstawienia tego zagadnienia przez odpowiednie sformułowanie jako abstrakcyjnego pytania prawnego, wskazania przepisu prawa, na tle którego powstało oraz kontrowersji i rozbieżnych ocen prawnych, jakie wywołuje a także wykazania, że mają one tak poważny charakter, iż konieczne jest zajęcie stanowiska przez Sąd Najwyższy, niezbędnego zarówno do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, jaki i innych podobnych spraw (porównaj między innymi orzeczenia z dnia 10 maja 2001 r. II CZ

35/01, OSNC 5 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.). Chodzi zatem o wykazanie, że w sprawie występuje tak poważne i istotne oraz nowe zagadnienie prawne, że nie wystarczy jego rozstrzygnięcie przez sądy powszechne, które w swojej działalności orzeczniczej powołane są do rozwiązywania problemów prawnych, występujących niemal w każdej sprawie, lecz konieczne jest zajęcie stanowiska przez najwyższy organ sądowy.

Skarżący nie wykazał, że w sprawie występują tak rozumiane zagadnienia prawne. W szczególności nie przeprowadził pogłębionego wywodu prawnego wykazującego istnienie poważnych kontrowersji powstałych na tle przedstawionych pytań ani istotnego i uniwersalnego charakteru samych zagadnień i konieczności zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy.

Co do pierwszego zagadnienia nie wykazał też jego związku z rozpoznawaną sprawą, bowiem Sąd Apelacyjny oddalając wniosek pozwanego o dokonanie weryfikacji opinii biegłego w trybie art. 157 u.g.n., nie wyraził stanowiska, przypisanego mu przez skarżącego, iż opinii biegłego nie można uznać za operat szacunkowy. Wniosek został oddalony jako spóźniony i nieuzasadniony merytorycznie. Ewentualna odpowiedź Sądu Najwyższego na przedstawione przez skarżącego pierwsze pytanie nie miałby więc znaczenia dla oceny stanowiska Sądu Apelacyjnego ani dla rozstrzygnięcia sprawy.

Odnosząc się do drugiego pytania należy stwierdzić, że Sąd Najwyższy udzielił już na nie odpowiedzi w wyrokach z dnia 24 listopada 2016 r., II CSK 113/16 i II CSK 100/16 stwierdzając, iż ograniczenie prawa własności, będące konsekwencją uchwalenia OOU, stanowi wprowadzenie czynnik składający się na szkodę poniesioną przez powodów, ale szkody tej nie wyczerpuje. Jeszcze bardziej istotnym czynnikiem jest bowiem samo utworzenie OOU. W odbiorze potencjalnych nabywców, akt prawa miejscowego o utworzeniu OOU, otwierający, przynajmniej potencjalnie, legalną drogę do zwiększenia operacji lotniczych, wpływa na zmniejszenie wartości nieruchomości. W doktrynie uznano, że w świadomości uczestników lokalnego rynku nieruchomości pojawia się wtedy przeświadczenie o „skażeniu” objętego tym aktem obszaru czynnikiem negatywnym

(w tym wypadku hałasem), powodujące obniżenie wartości położonych na tym terenie nieruchomości. Bezpodstawne jest zatem kwestionowanie negatywnego wpływu samego utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania na wartość nieruchomości.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

Z uwagi na to, że skarga kasacyjna dotyczyła wyroku Sądu drugiej instancji, który rozstrzygał o wyroku częściowym Sądu pierwszej instancji, Sąd Najwyższy pozostawił rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.